

Ana La'aqtac Lmalate
Ñim Ño'otna
qomi' ña'axatema
da lataxac ana 'alhua

DECLARACIÓN DE MISIÓN

La misión de la Sociedad Bíblica Argentina es “honrar a Dios distribuyendo su Palabra a todos, en un idioma que pueda entenderse, a un precio que pueda pagarse y, si fuera necesario, gratuitamente.”

Para esto: TRADUCIMOS, PRODUCIMOS Y DIFUNDIMOS LA BIBLIA.

La Sociedad Bíblica Argentina pertenece a una fraternidad mundial, las Sociedades Bíblicas Unidas, que sirve en más de 220 países y territorios. En la Argentina se distribuyen millones de Escrituras cada año, principalmente en castellano, aunque hasta el presente hemos traducido y distribuido Escrituras en idiomas indígenas de nuestro país como el toba, mocoví, wichí y chocote, entre otros.

Le invitamos a participar de este ministerio con sus oraciones y ofrendas. Comuníquese con nosotros, con mucho gusto le proporcionaremos mayor información.

Este libro contiene pasajes de las Escrituras tomadas del *Nuevo Testamento y del Antiguo Testamento Toba*, y de la *Biblia Dios habla hoy*.

Sociedad Bíblica Argentina

Buenos Aires: 4312-3400 - sucbaire@biblica.org

Rosario: (0341) 411-5100 - sucrosario@biblica.org

Córdoba: (0351) 421-7280/422-9014 - succordoba@biblica.org

Mar del Plata: (0223) 495-4658 - mardelplata@biblica.org

Bahía Blanca: (0291) 452-2020 - sucbahia@biblica.org

Norte Argentino: (0388)15-419-7247 - rvaleriano@biblica.org

ISBN 978-950-711-170-

Primera impresión, en octubre de 2007

10.000 ejemplares

Índice

- 1 Ana 'alhua, qataq 'enaua na netalec anamayi, nachi lo'onatac Ñim Yo'otna. Qaq ýoqo'oyi. Ñimayi nachifñi ñi ýoqta 'eesa da lalamaxat.
- 2 Qomi' shiýaxauapi, qomi' lo'onataq Ñim Yo'otna. Ñimayi qomi' ýachigoxotaiguilo co'ollaxa ana 'alhua. Da lca'alaxa 'enauac nam huo'o, nachi chigoqo'ot Ñim Yo'otna
- 3 Ñim Yo'otna ipa'axana'aguet co'ollaxa so Adán qataq qomi', da yaqto' so'onataxanaq qataq seloxogue na 'alhua qataq da qomi' taunaxanaxaiqa.
- 4 Ñim Yo'otna nachifñi ñim ilotegue' 'enauac na ýo'otpi co'ollaxa Ñimayi qataq dalaxaic naq'en da lataxac, ýachigoxotchigui so Lta'adaic La'añaxac Qui'itta Ñimayi.
- 5 'Enauac na yo'oqta qataq na sa yo'oq, namayipi qaýo'ot qataq qanllitañi chigoqchigui so Cristo.
- 6 Ana 'alhua qataq 'enauac na huetalec anamayi, nachina na ipa'axana'aguet co'ollaxa Ñim Yo'otna 'enauac na shiýaxauapi. Ñim Yo'otna damaxasoxoolec co'ollaxa da qomi' seloxogue 'enauac na lalamaxatpi Ñimayi da 'eco' qomi' Ita'u.
- 7 Ñim Yo'otna ýan co'ollaxa da na 'alhua nataq'en iuen da nmateec. Qaq damayi iuen da ýo'ot 'enauac na shiýaxauapi, qalaxayi damayi ýoqta ýalamaqchiguiñi nam ýoqta ýacteec da lhuennaxanaxa.
- 8 Nam ýallippi qataq nam 'alpi ishet da iqopitaxan da ýo'onataxanaxan na 'alhua. Qalaxayi namayipi sa ishet da nachina na ýoqta 'eesa lalamaxat namayi. Som qalapaxañi vi'i mayi huaigui co'ollaxa da qaýi'iguelaxat ca sa nalamaxat ýataqta iuennataxanaxanec naxa so nhuo' Israel le'ecpi de'eda 'eesa lataxac, qataq da na 'alhua sa ishet da ýi'iguelaxa qanqa'en da no'onataxanaxat da qanatataña ca lya shiýaxaua.
- 9 So nhuo' Israel le'ecpi ýaconeguet ýim 'alhua mayi Ñim Yo'otna ýachaxanapecot co'ollaxa somayipi. Qaq 'eda da 'eetec Ñimayi da ipacchigui naq'en so la'aqtac mayi ýan. Qaq Ñim Yo' otna itauan nam huo'o da lhuennaxanaxa mayi iýaxanot Ñimayi.
- 10 So Egipto le'ecpi co'ollaxa ýaxaneec na nhuo' Israel le'ecpi qataq co'ollaxa inoxoneua'a namayipi yi 'alhua mayi qaýachaxanapecot co'ollaxa, nachi damayi maichi lo'onataxanaxac Ñim Yo'otna.
- 11 Ñim Yo'otna ýachaxanapec co'ollaxa da ýan da nca'alaxa qataq da chochaq huañi naq'en na chochina huetalec ana 'alhua, ýachaxanapecot co'ollaxa nam ýataqta ýalaxaguet Ñimayi.
- 12 Ñim Yo'otna, nachifñi ñi ýoqta no'on Ita'a 'enauac na huetalecna.
- 13 Ñim Yo'otna ivitaqteetega co'ollaxa nam nalamaxat nhuo' le'ecpi da huo'otaq ca'ai da lalaxayic, nachi damayi naegueta't da nleuaxa qataq na qauem, qataq da Ñimayi deuotaxanec na na'alhua namayipi.
- 14 Ana 'alhua talec co'ollaxa na qauemsat souaxat na lli'itaxaloxo na shiýaxauapi.
- 15 Ana 'alhua huo'o da nque'eenaxac souaxat na lli'itaxaloxosat na shiýaxauapi.
- 16 Ñim Yo'otna ishet da nadalaxat da lataxac naq'en ca qanayiitalec 'alhua.
- 17 Qaq ýo'ot da huo'o da lasouaxashit ca iqopitaxan da qaýacona na chigaqaigui na 'alhua da yaqto' ýauo'o maichi lalamaxat, cha'ayi damayi naigui da na'axat da nachaalataxac ca lya shiýaxaua.
- 18 Qaq ýo'ot da huo'o da lasouaxashit da desalligui da na'añaxataxac ca lya shiýaxaua, qataq da idolec da latenataxanaxac da ýacona ca na'alhua.
- 19 Ñim Yo'otna iqatxanaxai' cam dalaxaic 'alhua mayi qaica ca qome da qauem qataq da nhuogoxo.

Na chigoqchiguiña da na'aqtanaxac

Qaq chigoqchiguiña co'ollaxa da lvidaxac na *españolpi* ana'ana *Argentina* da na nhuo' le'ecpi qompi ca'ai qanqa'en na 'alhuapi mayi netalec co'ollaxa.

Qaq co'ollaq ime som nalaataguec mayi co'ollaq qaŷata'ague, nachi nataq'en ŷalecaua'a nam huataxanaq *gendarmería*, na allippi qataq nam la'añaxanecpi na huataxanaq mayi huac da nmichiguiñi naq'en na qompi mayi netalec ana *Argentina*. Qaq nam lca'alaxaicpi co'ollaxa, qalaq nachi qanayecto'ot da qaŷadeetalec da deqat qanqa'en na la'aqtacpi, da maichi lataxac qataq na 'alhuapi mayi huetalec qataq ŷachigoxotteguelec nam lhuenecpi da yaqto' nllañi da maichi lataxac namayipi.

Yi qalapaqtañi lataxac qanqa'en ana'ana *Argentina* yi artiiculo 75 qataq yi inciiso 17 ŷi'axatta da na qompi ŷalectaua'a da ŷoqta lalamaxat qataq da hueto'ot nam 'alhuapi mayi nachi 'eetai' da chigoqta'ague da do'onataxaateguelec.

Nam qompi mayi qailonec da toba mayi nachi 'eetai' co'ollaxa da na'aqtaguec da netalec nam *Chaco* qataq *Formosa*, namayipi nachina na 'oonolec nam 'ena nhuo' le'ecpi qompi mayi netalec ne'ena 'alhua mayi ñaq iuattaique da ñaq ipacchigui qanqa'en yim 'iyi ŷalectaua'a lataxac.

Ana La'aqtac Lmalate Ñim ŷo'otna ŷa'axat da ne'ena 'alhua ŷataqta vichiguingui na laiñi anamayi da yaqto' ipacchigui da 'eetapeguec Ñim ŷo'otna da ŷanem na nhuo' le'ecpi mayi lalamaxat Ñimayi.

Qataq nachina na 'alhua na chigoqchigui da yo'oq da nalochiguiñi qataq da sa nalogoñi lataxac da na'atta'a't nam shiŷaxauapi, da ŷalecta'a't namayipi qataq Ñim ŷo'otna.

Ne'ena qaŷa'axateec, namayi qaŷo'ot da yaqto' ŷalamaqchiguiñi qanqa'en nam Qom-Toba da yaqto' deuennataxaalec dam 'eetapeguec. Ñim ŷo'otna mayi huotaique da ilo'ogue qataq ntela'a na 'alhua nam nhuo' le'ecpi qompi.

Nam ñiyiguishicpi mayi qaŷauota'a na la'aqtac na Qom-Toba, namayipi qaŷachigoxotaigui ana Dalaxai Nedeguishi mayi

huetalec na maichi la'aqtac namayipi, "Dios nvita na shiŷaxauapi" qataq ana Toguishi Nedeguishi (mayi sa qaŷauec) "La'qtaqa ñi i'otapecna", huo'otaq nachi lo'onatac ne'enua dos mayi ntaueetega't da ŷittrapiguiñi nam na'aqtacpi, nam do'onataxaata'ape nagui naloqteetrapiguiñi anam taŷa'a da huo'o qataq imauec da nalota't qome ana La'aqtac Lmalate Ñim ŷo'otna mayi Qom-Toba la'aqtac.

Nam nedecpi mayi chigaqagui ana La'aqtac Lmalate Ñim ŷo'otna, namayipi qanalochiguiñi 19 qanqa'en na na'aqtaguecpi. Qaq ñim 'oonolec namayipi, nachi imauec naq'en da ŷa'axat da 'eetec dam lataxac nam 'alhua mayi huetagui ana La'aqtac Lmalate Ñim ŷo'otna.

1 Ana 'alhua, qataq 'enua na netalec anamayi, nachi lo'onatac Ñim ŷo'otna. Qaq ŷoqo'oyi Ñimayi nachiñi ñi ŷoqta 'eesa da lalamaxat.

Génesis 1.1; 10-12

Co'olloxochi chita'ague da do'onataxan Ñim ŷi'otapecna, nachi ŷi'ot na piguem qataq ana 'alhua...

Nachi Ñimayi ŷamata'ac 'alhua na lqaxaŷaxa, qaq na laponqa' na 'etaxat ŷamata'ac auaxai.

Qaq co'ollaq ime, nachi Ñimayi ila'a da ŷataqta ŷaŷamaqchiguiñi. Nachi 'enapeco' Ñim ŷi'otapecna: "Ñaxaalec qome 'enuac na 'alhua na ŷotta'a't lañaxataxaqui ana 'alhua: 'auaqpi qataq ana qo'ipaq huo'o ana ala mayi ishit da ñaxat qaq 'eda da 'eetec. Nachi na 'alhua ñaxajlec 'enuac na ŷotta'a't lañaxataxaqui ana 'alhua: 'auaqpi qataq ana qo'ipaq huo'o ana ala mayi ishit da ñaxat. Nachi Ñim ŷi'otapecna ila'a da ŷataqta ŷaŷamaqchiguiñi.

Salmo 24.1-2

Ñim Nataxala', Ñimayi lalamaxat 'enuacna, lalamaxat 'enuac nam huo'o, qataq 'enuac nam nachattaigui namayi.

Cha'ayi Ñim Nataxala' lapaxañi co'ollaxa so l'oxonaxala' na 'alhua, nachi namayi nso'ootalec naq'en ana auaxai qataq na talapi.

Salmo 95.4-5

Ñimayi nachi nasdaqtañi ana 'alhua, ivida'a na pa'aguñi;

qataq nachi lalamaqte anam qasoxonaxapi.
Nataq'en lalamaqte aso auaxai, cha'ayi maichi l'onata;
¡Ñimayi yauota'ai naua lhua'q co'ollaq y'i'ot ana 'alhua!

Isaías 40.28

Qaq ¿peta'a sa qauayajñiyo' ñimayi?
¿Peta'a sa qau'aqyapegueleco' ñimayi?
Ñim Nataxala', Ñimayi chochaq Tateec, qaica ca loga't,
nachiñi Ñi l'onatac 'enauacna,
mayi sa ishit da nmateec qataq qaica ca lasamaxa;
na la'yajnataxanaxacpi qaica ca loga't, chochaq Tateec.

Hechos 17.24-25

Ñim Y'o'otna mayi lo'onata ana 'alhua qataq 'enauac nam
huetalecna. Ñimayi nachañi ñi lalamaxat na piguem qataq ana
'alhua... Ñimayi nachañi ñi chigoqo'ot 'enauac da qadca'alaxa, qataq
naua qada'a'chi, qataq 'enauac nam ishit da iuen ca shi'yaxaua.

Hebreos 11.3

Qaq chigoqchigui da qadpi'i'yaxac da qomi' sa'yajnaq da Ñim
Lo'onata ana 'alhua huota'ai naq'en naua l'aqtaqa. Qaq y'oqo'oyi nam
seloqtaigui nagui, namayi chigoqchigui cam saq cha'a co'ollaxa.

2 Qomi' shi'yaxauapi, qomi' lo'onataqa Ñim Y'o'otna. Ñimayi qomi' yachigoxotaiguilo co'ollaxa ana 'alhua. Da lca'alaxa 'enauac nam huo'o, nachi chigoqo'ot Ñim Y'o'otna.

Génesis 1.26-27

Nachi Ñim Y'o'otna 'enapeco':

"So'otaq ca shi'yaxaua, 'eeta'am ñaq'enaq da qadqui'i'yaxac qataq
da qadataxac, yaqto' camayi ishet qome da ilo'ogue na n'yaqpi mayi
huangui aso auaxai, qataq na ma'yopi mayi hueto'ot na piguem, qataq
na shigui'yacpi mayi ishit da nlopi, qataq nam huauec shigui'yacpi, qataq
'enauac nam shigui'yacpi mayi hualecteguelec na 'alhua".

Qaq y'i'ot Ñim Y'i'otapecna co'ollaq y'o'ot so shi'yaxaua, nachi 'ena'am
naq'en da lqui'i'yaxac qataq da lataxac Ñimayi; y'o'ot so y'ale qataq 'alo.

Salmo 95.6-7

Qauanaqui, sa'adaxayifñi naua qadlllicte da shi'oxodenaq;
sa'adqoto naua qadlllicte Ñim Nataxala',
cha'ayi Ñimayi maichi qomi' l'onataqa.
Ñimayi nachañi Ñim Qad'ot, qataq maichi qomi' lalamqa'te;
qataq 'eeta'ama qomi' naq'en ana qagueta da qomi' iqui'axa'n.

Deuteronomio 32.6

¿Peta'a sanachañi Ñim Qadta'ai, mayi qami' lo'onataqa co'ollaxa?
¡Ñimayi nachañi Ñi qami' lo'onataqa,
Ñim y'i'ot da qanachaalataxaqui!

Isaías 64.8

Qalaxayi 'am Nataxala', 'am maichi 'am qadta'a;
qomi' shinaqta'am ca 'alhua 'allic, qaq 'am 'alhua l'o da qomi' au'o't,
qaq j'enauac da shinaqta maichi qomi' 'ad'onataqa!

Génesis 2.7

Nachi Ñim Y'i'otapecna y'i'oxon so shi'yaxaua, yachigoxotaigui ana
'alhua. Ime, nachi iquichichiguilo naua nmic lauaco, qataq yanem da
lca'alaxa. Nachi so shi'yaxaua huo'o da lca'alaxa.

Hechos 17.28

Cha'ayi Ñim Y'o'otna nachañi Ñi huo'o mshi yica'alaqtauec, qataq
sedaqtapigui', qataq ñachaataqtac. Qaq damayi nataqa'en nachi
la'aqtac som yaanaxanaxaicpi da qoñiita, 'eeta': "Qomi', maichi qomi'
llalaqpi Ñim Y'o'otna."

3 Ñim Y'o'otna ipa'axana'aguet co'ollaxa so Adán qataq qomi', da yaqto' so'onataxanaq qataq seloqogue na 'alhua qataq da qomi' taunaxanaxaiqa.

Génesis 2.15

Qaq Ñim Nataxala' co'ollaq mashi yanalec so shi'yaxaua yim
nanaxanqa' mayi l'enaxat da Edén da yaqto' do'onataxaalec
qataq ilo'ogue.

2 Corintios 9.6-8, 10-11a

Qaq qauennachiya'a qome de'eda shinapec, 'eeta': Ca saq 'amaqtaq ca yaafi, qaq nataq'en saq 'amaqtaq ca nqat; qaq ca qalota ca yaafi, qaq nataq'en qalota ca nqat.

Qaq yoqo'oyi ni 'oonolec ishit da yan cam lcata cam tachigui da lquiyaqteyaxac, qaq sa ishit da chochi nachita'a, huo'otaq da chochi qayamaqtalec. Cha'ayi Nim Yo'otna yataqta yayamaxadeeta cam dachitaqtaxan mayi yataqta machigui. Nimayi ishit da chochaq huañi naq'en da qami' yanema na yotta'a't yi'oqchigui qan'achiquiaxqui, yaqto' qami' ishit da huo'o 'enuac na maichi qadviñiqui, qataq yaqto' sa ishit da huo'o ca qaviñiitaique da qautanaxa'ni da qau'ochi ca n'onataxanaxac yayamaqchigui...

Nim Yo'otna mayi nachini ni yan acam nanguishi qataq cam qanalic, Nimayi qami' yanema qome ca qaviñiitaique da yaqto' ishit da qa'anaxa'ni, qataq da ñaxat naq'en aca qodanguishii, ivitta'a da yataqta qalota naq'en ana ala, yaqto' da qanqat, qalaq qalota cam naigui nam yayamaqchigui n'onataxanaxaguesat, yaqto' qami' ishit da huo'o 'enuac dam qadsallaqai, qaq yaqto' ishit da qauachitaqtaxa'ni.

4 Nim Yo'otna nachini nim ilotegue' 'enuac na yo'otpi co'ollaxa Nimayi qataq dalaxaic naq'en da lataxac, yachigoxotchigui so Lta'adaic La'añaxac Qui'itta Nimayi.

Salmo 104.27-30

Qaq 'enuac namayipi lhuatac da qoneta, da yaqto' 'ai'anem ca aloq da ivita ca laloqo'.

Qaq 'Am 'ai'anem, nachi namayipi yaconguet; 'ai'aneec na 'adhuaq, nachi nlaqchigui namayipi nam yataqta no'on; da 'ai'oxochiisop da 'adashiguiaxac, nachi yataqta ni'i; huo'otaq 'anqat da lca'alaxa, nachi ileu, nachi yi'iguelaxaigui na 'alhua.

Qalaxayi da 'anamaxa da lca'alaxa, nachi qaltaq nca'aleec, qaq 'eda da qonetec da 'anadalaxat da lataxac ana 'alhua.

Lucas 12.22-31

So Jesús 'enapega som lapaxaguenatacpi, 'eeta':

"Sa ishit qome da qami' yaquicoqchi't cam qonoqoi qataq cam qanapoiña. Cha'ayi da achalataxac saq 'en'am cam chochi qanalic, qataq dam n'oc'yaxac, damayi saq 'en'am cam chochi qanapogofia.

Qami' qaumijni nam teguesanpi, namayipi sa ishit da danaxan, qataq sa ishit da daqataxan, qataq sa ishit da huo'o ca laponaxanaxaqui, qataq qaica ca ladetacnaxanaxaqui. Qalaqca da Nim Yo'otna iqui'axaatac namayipi. ¡Qami', qalaxayi yacteec da qadashiichi'yaxaqui, sa ishit da qoñi'ya'am nam mayopi! Qaq, ¿néguet ca 'oonolec da qoñiita da yapacteec da lachitataic, nachi ishit da yañoxot da nquigaxatshiguem yi lalogaxa? Cha'ayi da huo'otaq sa 'aushit cam yapacteec saq 'amaqtaq, qaq ¿táloxochiyo' da 'am yaquicoqchit 'enuac nam la'ipi?

Qami' ña qaumijni da 'eetec da lañaxataxac ana huoue mayi huo'o ana lauoxo. Anamayi sa ishit da do'onataxan, qataq sa ishit da daqalejnaxan. Qalaq ayim shinapec da so Salomón yataqta qaica ca 'en'am da n'otaxac, qalaq sa ishit da ivi' da loyac da n'otaxac aca 'oonole anamayi. Qaq da nachi 'eetec de'eda ni Dios da qami' huo'o ni qadta'ai, qaq Nimayi yayaten da qaviñiitac 'enuac namayipi. Qaq qami' qauamachiu'a qome da l'onataxanaxac ni Dios da ilo'ogue 'enuacna, yaqto' ishit da qami' tayoto 'enuac namayipi.' n'otaxanaxan ana chochi huoue mayi huetauga nagui na n'onaxa, qaq qome nte' nachi qayavigaxat, qayasaxaigui aca nqatelaxanaxaqui, qaq jhuá'aguetoxo' da nachi saq 'eetec da qoñiita mayi saq 'amaqtaq da qadpi'i'yaxaqui!

Qaq yoqo'oyi sa ishit qome da qami' yaquicoqchi't da huo'otaq qanmichiitaique cam qonoqoi qataq cam qan'yomiigui. Cha'ayi nam shiyaxauapi mayi huetalec ana 'alhua, nachina 'enuac nam nmittaique. Qalaxayi qami' huo'o ni qadta'ai, qaq Nimayi yayaten da qaviñiitac 'enuac namayipi. Qaq qami' qauamachiu'a qome da l'onataxanaxac ni Dios da ilo'ogue 'enuacna, yaqto' ishit da qami' tayoto 'enuac namayipi."

5 'Enauac na yo'oqta qataq na sa yo'oq, namayipi qaño'ot qataq qanllitañi chigoqchigui so Cristo.

Juan 1.1-3

Co'ollaq chita'ague da qaño'ot 'enauacna, qaq nale'ena da huo'o so le'enaxat na'aqtac. Qaq se'eso le'enaxat na'aqtac, somayi hueta'aguet Ñim Ŷo'otna, qaq somayi nachifñi Ñim Ŷo'otna. Qaq co'ollaq chita'aguena, qaq somayi nale'ena da hueta'aguet Ñim Ŷo'otna. Qaq Ñim Ŷo'otna co'ollaq ŷo'ottacna, nachi ŷachigoxotchigui somayi 'enauac nam ŷo'otpi. Qaq 'enauac nam huo'o qaica ca saq chigoqchigui somayi.

Hebreos 1.2b-3a

Ñim Ŷo'otna ŷachigoxotchigui co'ollaxa se'eso llalec da ŷi'ot 'enauacna, qataq nachiso so ipataxalec da ilo'ogue 'enauac namayipi. Qaq somayi nachiso som lli'oxoyic da l'edaxa Ñim Ŷo'otna, qataq somayi nachiso som lqui'iyaxac Ñimay, qataq somayi nachiso som nllitañi 'enauacna, nam l'aqtaqa mayi qaica ca ŷaqalana'pe.

Colosenses 1.15-17

Ñim Ŷo'otna mayi sa ishit da qaila'a, Ñimay nactaigui da yi'oqchigui lataxac so llalec, som l'auaxanec da huo'o co'ollaq saxanaqca 'enauacna. Qaq ŷachigoxotchigui somayi co'ollaq ŷi'ot 'enauac nam hueto'ot na piguem qataq nam huetalec ana 'alhua, qataq 'enauac nam sa ishit da qaila'a, qataq nam ishit da qaila'a. Nataq'en nam nta'alpi, damaxasoxonapecpi, nataxala'pi qataq na 'añaxaicpi mayi saq cha'a, 'enauac chigoqchigui somayi. Qaq 'enauac maichi lalamaxatpi. Qaq so Cristo nal'ena da huo'o co'ollaq saxanaqca 'enauacna. Qaq somayi nachiso so nllitañi 'enauac namayipi.

6 Ana 'alhua qataq 'enauac na huetalec anamayi, nachina na ipa'axana'aguet co'ollaxa Ñim Ŷo'otna 'enauac na shiŷaxauapi. Ñim Ŷo'otna amaxasoxoolec co'ollaxa da qomi' seloxogue 'enauac na lalamaxatpi Ñimay da 'eco' qomi' Ita'u.

Salmo 115.16

Na piguem lalamaxat Ñim Nataxala'.

Qalaxayi ipa'axaneguet so shiŷaxauapi da ilo'ogue na 'alhua.

Génesis 1.28-29

Ime, qaq ŷanema da no'on l'aqtac, 'eeta':

"Ŷataqta saqalota qome ca qai'alquiipi; qanlaxachiitelec ana 'alhua qataq qauloŷigue; nataq'en qauloŷigue na nŷaq qataq na maŷo qataq 'enauac na shiguiŷacpi mayi hualectapigui'.

Ime, qataq 'enapeco' Ñim Ŷi'otapecna: "Hua', nagui qami' sanema 'enauac ana nanguishi ñaxattalec ana 'alhua mayi huo'o ana ala, qataq 'enauac ana qo'ipaq mayi huo'o ana ala. 'Enauac anamayi qolliquitac".

Isaías 42.5-6

Ñim Ŷi'otapecna mayi Nataxala', Ñim lo'onatac na piguem qataq ŷanashiguem,

Ñim ŷi'ot co'ollaxa ana 'alhua qataq nam ñaxattalec anamayi, Ñim chigoqo'ot da lca'alaxa qataq naua la'a'chi na shiŷaxauapi mayi netalec anamayi,

Ñimay 'eetega se'eso lamaxashic, 'eeta':

"Aŷim 'adataxala', 'am seŷaxana, sacona caillayi na 'adhuaq, da sauotaique da 'am sachigoxotchigui ca nca'alaxa;

Aŷim maichi 'am ŷi'onatac, cha'ayi ñishitaique da 'am la'anaxat da ñaŷamaxate' na shiŷaxauapi, qataq 'am lcoŷadaqte na ŷotta'a't shiŷaxauapi".

Lucas 12.42-46

Nachi so Jesús 'enapeco': "¿Chaq negue't cam nlatac mayi ŷataqta ŷalaq qataq nlotec? Qomyi nachica cam nlatac mayi ca na'aco' ipataxalec da ilo'ogue ca lma' qataq cam llalaqpi, qataq

iqataxana'i ca nallic. Qaq ŷataqta machiguiñi que'eca nlatac qom huo'otaq nvi' ca na'aco', qaq ilalec camayi da ŷo'ottac dam qaŷamaxalec. Qaq aŷim shinapec da ŷoqta 'eesa da que'eca 'aco' ishit da ŷanagui camayi da ilo'ogue naqa'en 'enuac nam hueto'otpi.

Qalaxayi que'eca nlatac da huo'otaq 'enapec: «Ca ñi'aco' ŷataqta saqaŷaloqteguet», nachi jec da iuaxaatac ca laŷipi nlatacpi qataq aca nlatapi, ime, qaq cot da lqui'axac qataq da nŷomaxac qataq da ltaxa, qaq se'eso na'aco' da lvidaxac huetoigui ca na'aq qataq cam laloqo' da huo'otaq se'eso nlatac sa ishit da ŷaŷaten qataq saq huotaique, ime, qaq qaŷauo'o ca nhuaxanaguec mayi qaica ca 'ena'am da lchic, 'eeta'am qanqa'en da nhuaxanaguec cam sa ŷalaq».

7 Ñim ŷo'otna ŷan co'ollaxa da na 'alhua nataq'en iuen da nmateec. Qaq damayi iuen da ŷo'ot 'enuac na shiŷaxauapi, qalaxayi damayi ŷoqta ŷalamaqchiguiñi nam ŷoqta ŷacteec da lhuennaxanaxa.

Éxodo 23.10-11

Qami' qan'ayiishiguem na 'alhua, qataq qanqachi na ala na qodanguishiqui ivittreec caua saisolqa vi'iyi, qalaxayi ca lŷa vi'i shete, qauaqaŷa'a da nmateec na 'alhua. Qaq na maichi naŷaxatshiguem nanguishic qauaqaŷa'a da yaqto' na shiŷaxauapi choxodaq mayi netalec na qan'alhuai ishit da chic na ala qataq na shiguiŷacpi mayi huauec ishit da chic na n'onañi.

Levítico 19.9-10

Da ivita yi laloxoqui da qanqachi na ala na qa'añiguishiqui, nachi sa ishit qome da qanmachiita na ala, qataq sa ishit da qavi'iguelaqailec da qanatoi na no'onañi ala. Qataq sa ishit da qanmachiita ana ala ana qa'añiguishii 'oova, qataq sa ishit da qanatoi ana lli'ishi. Qauaqaita'a da yaqto' natoshiguem na choxodaqpi qataq na ŷaqa'a ca chigaqa'ague. Qaq 'eda da ŷi'aqtac, Aŷim Nataxala' mayi Qanatamnaxala'ai.

Deuteronomio 24.19, 22

Qataq da qanqachii ana ala na qodanguishiqui, nachi da huo'o aca qaucouai'ai ana naqtapi. Nachi saishit da huo'o ca ŷi'iguelaxauec da ŷi'iguenauga acamayi, chaqdata da qauaqaita'a qome yaqto' natoshiguem ca ŷaqa'a ca chigaqa'ague, huo'otaq ca saploq, huo'otaq aca pa'ai. Yaqto' Ñim Nataxala' mayi Qanatamnaxala'ai, ŷi'ot ca qanchoxonnataguiiqui, chigoqchigui naq'en da qad'onataxanaxaqui...

Qami' qantoofiita'ac qome da qami' nlataca co'ollaq qoviita'a yi Egipto. ŷoqo'oyi qami' samaxalguete da qaupaquichigui qome da qau'ochi de'eda.

8 Nam ŷallippi qataq nam 'alpi ishet da iqopitaxan da ŷo'onataxanaxan na 'alhua. Qalaxayi namayipi sa ishet da nachina na ŷoqta 'eesa lalamaxat namayi. Som qalapaxañi vi'i mayi huaigui co'ollaxa da qaŷi'iguelaxat ca sa nalamaxat ŷataqta iuennataxanaxanec naxa so nhuo' Israel le'ecpi de'eda 'eesa lataxac, qataq da na 'alhua sa ishet da ŷi'iguelaxa qanqa'en da no'onataxanaxat da qanatataña ca lŷa shiŷaxaua.

Levítico 25.23

Qaq na 'alhua sa ishit da nachi queta qome da qaimeteetac, cha'ayi 'enuac namayi ŷalamaxat, qataq yi qami' sa ishit da nachi 'eetai' da qoñiitalec namayi, cha'ayi qami' qoñiita'am ca chigaqauec mayi chochi ñamaxasoic.

Levítico 25.10, 13

Qaq da ivita que'eca vi'i shincuenta, nachi qaiŷotauga da yaqto' laloxoqui da huesouec qanqoŷin na shiŷaxauapi mayi nshiinaxanaxat ne'ena qan'alhuai, nachi ŷi'iguelaxa na chigoxoguet lauo' le'ecpi qataq ca lalamaxat na'alhua. Nataqa'en que'eca vi'i shincuenta da qaŷapalaxat ana navigaxaiste qataq qaŷi'iguelaxat na 'alhua mayi qaimen...

Nachi que'eca vi'i mayi laloxoqui da y'i'iguelaxa da huesochiguiñi 'enuacna, qami' qaltaq qavi'iguelaqailec da qoñiyalec ca maichi qadalamaxachi qan'alhuai.

9 So nhuo' Israel le'ecpi yãconeguet yim 'alhua mayi Ñim Yō'otna yachaxanapecot co'ollaxa somayipi. Qaq 'eda da 'eetec Ñimayi da ipacchigui naq'en so la'aqtac mayi ñan. Qaq Ñim Yō' otna itauan nam huo'o da lhuennaxanaxa mayi iñaxanot Ñimayi.

Génesis 13.14-15

Qaq co'ollaq mashí ime da nqochin so Lot, nachí ñi Nataxala' 'enapega so Abram, 'eeta': "Nachina ne'ena qoueta'a, 'anamatahiguem, 'aulo'ogue da shi'u qataq la'ñaxa qataq da yi'oxoñi qataq da avit. Añim 'am sanem 'enuac na 'alhua mayi 'aulotalec, qaq nachí 'eetai' da 'adalamaxat qataq ca 'ai'alaqpi".

Deuteronomio 1.8

Qaq Añim, qami' sanema yi 'alhua da qadalamaxachi, qaq nachí qoquii da yaqto' qoñiyalec yimayi, cha'ayi sanem co'ollaxa da y'i'aqtac so Abraham, Isaac qataq so Jacob da sanem yi'iyi 'alhua qataq nam chigoxoguetpi soomayi.

Josué 21.43-45

Qaq 'eda da 'eetec Ñim Nataxala' da ñanem na Israel le'ecpi so 'alhuapi. Cha'ayi nachí 'enapec co'ollaxa 'eeta: "Añim sautoaique da sepacchigui so san y'i'aqtac mayi sanem so hua'au qadta'aipi". Huaña, nachí na Israel le'ecpi yãtaqta nalec se'eso 'alhuapi.

Qaq 'eda da 'eetec Ñim Nataxala' da ipacchigui so ñan la'aqtac mayi yachaxanapeguem so hua'au lta'alpi namayipi. Huaña, nachí huo'o da nlagaxayic 'enuac se'so 'alhuapi mayi qanayitalec. Huaña, nachí 'enuac so npa'aguenaxauapi na Israel le'ecpi sa ishít da yãñoxt da dataña'aguet namayipi, cha'ayi Ñim Nataxala' ñanem da loxonec qataq maichi yoiqueetac somayipi. Qaq huaña, nachí qaica da huo'o ca sa ipaguelec 'enuac na no'on mayi

yachaxanapeguem co'ollaxa na Israel le'ecpi Ñimayi. Nachí yãtaqta 'enuac ipacchigui na yachaxanapecpi Ñim Nataxala'.

Deuteronomio 26.5-9

So hua'au ita'alpi chigoxoguet na Arameo le'ecpi, mayi chochi queuoxoicpi co'ollaxa, qataq saq 'amaqtaqpiolec co'ollaq ivita yi Egipto. Huaña, nachí naña co'ollaxa yimayi, nachí ivitta'a da 'añaxaicpi qataq yãtaqta qalota. Qalaxayi na egipto le'ecpi yãtaqta qomi' sa yãchoxide'n, qataq qomi' ique'etenque da qanlataguec da so'onataxanaqtac.

Huaña, nachí señaxanqot Ñim Nataxala', mayi Natamnaxala', so hua'au qadta'alpi, da yaqto' qomi' itaua'n. Nachí Ñimayi hua'axaña da qanachoxonnaxac cha'ayi yãuachigui da qadachoxoyic, souaxat da qapa'atta qad'onataxanaxac, qataq da qanamaxasaguec mayi qomi' qaique'eteneque.

Yōqo'oyi Ñimayi yachaxan da lchicñaxac da la'ñaxac, mayi y'i'ot da lta'adaic ncolanaxa, qataq y'i'ot 'enuac na sa ishít da qayauanapigui. Nachí Ñimayi qomi' nqateeguesopa yi Egipto, nachí qomi' nauegalo ne'ena souaqta'a nagui, qataq qomi' ñanema ne'ena 'alhua, mayi huaña da sa qoue na huaca lchi' qataq na te'esaq lli'i.

10 So Egipto le'ecpi co'ollaq yãxaneec na nhuo' Israel le'ecpi qataq co'ollaq inoxoneua'a namayipi yi 'alhua mayi qayachaxanapecot co'ollaxa, nachí damayi maichi lo'onataxanaxac Ñim Yō'otna.

Éxodo 13.3a, 5b

Nachí so Moisés 'enapega na shiñaxauapi, 'eeta': "Qauennachiña'a qome ne'ena na'aq mayi huetoigui da Ñim Nataxala' qami' idolguete da lta'adaic la'ñaxac da qami' nqateeguesopa yi Egipto, yim qoñiitaña co'ollaxa da chochi qami' nlataqa... qom mashí ime da qami' inoxonaqchiteu'alo yi 'alhua Ñim Nataxala', yim 'alhua mayi huaña da qaica ca qoue na nallic, yim n'alhua na Canaán le'ecpi, Hitiita le'ecpi, Amorreo le'ecpi, Heveo le'ecpi qataq na Jebus le'ecpi,

mayi mashi ÿachaxanapeguem co'olloxochiyi soua hua'a'u qadta'alli' da ÿauotaique da qadmayi".

11 Ñim ÿo'otna ÿachaxanapoc co'ollaxa da ÿan da nca'alaxa qataq da chochaq huañi naq'en na chochina huetalec ana 'alhua, ÿachaxanapocot co'ollaxa nam ÿataqta ÿalaxaguet Ñimayi.

Deuteronomio 11.8-9, 12-15

Qaq ÿoqo'oyi ÿataqta qaupaquiiitelec qome 'enauac na namaxasoxonaxacpi mayi qami' sanema nagui, yaqto' huo'o da qad'añaxaqui da qau'axasoxoñiilec yi tala Jordán, da yaqto' qoñiñalec yi'iyi 'alhua, qataq yaqto' qañoqtec da qanachaalataxaqui da qoñiñalec yi'iyi 'alhua, mayi Ñim Nataxala' ÿachaxanapocot co'ollaxa so hua'au qadta'ailpi qataq na chigoxoguetpi somayipi, yim 'alhua mayi huaña da sa qoue na huaca lchi' qataq te'esaq lli'...

Qataq Ñim Nataxala' nachini Ñim ilotague' yimayi, qataq ÿallitalec 'enauaque naua na'axa'te ivitta'a da inoxonec yi vi'i.

ÿoqo'oyi da qaupaquiiichiguilo naua namaxasoxonaxaco mayi qami' sanema nagui, qataq da qauauochic Ñim Nataxala' mayi Qanatamnaxala'ai, qataq ÿataqta qamachi'yi'ot da qadquiyaqteñaxaqui qataq da qanachaalataxaqui, nachi Ñimayi ÿataqta ipacchiguilo naq'en naua laloxoqui' na auot, yi cotap qataq da nauoxo, yaqto' ishit da qanqachi ana ala na triigo, qataq huo'o na lataxa qataq na lli'i ana 'oliiva. Nataq'en Ñimayi ÿi'ot qome da ñaxat na 'auaqpi naua no'onaxayi da yaqto' huo'o na aloq na qadeloipi, qataq qauquiiitac nachi ÿataqta qami' comadaxaiqa.

Levítico 26.3-6

Qaq da qaualaqaiqueta naua ÿaqataxaco qataq ÿataqta qau'ochi' naua ÿamaxasoxonaxaco, nachi Añim ipacchiguilo ñaq'en naua na'axa'te mayi laloxoqui' na auot da qami' ñamaxalo, nachi ana 'alhua qataq ana qo'oipaqpi mayi hualec na no'onaxa huo'o da alañaxac, nachi sa qoue na ala na nañiguishic, chochi ivitta'a da qanqat ana ala ana 'oova, qaq ana ala ana 'oova, nachi ivitta'a yi laloxoqui da

qoñaañi na nañiguishic. Nachi ne'ena qoñiitaña qan'alhuai qaica ca leetapigui lauel cha'ayi sa qoue na qanallac ivitta'a da ÿataqta qami' comadaxaiqa. Qataq qami' sanema da qami' lacchiyiñi, qataq qaica ca ÿi'elaqtapigui' na lo'ochaxa, cha'ayi Añim jec ñaq'en na shiguiñacpi mayi dequi'iyapec qataq que'eca qan'alhuai qaica ca alaataxac.

Salmo 25.12-13

Ca ÿale mayi huo'o naq 'enec naq'en Ñim Nataxala', nachi Ñimayi ÿachaxana ca nqa'aic, camayi ishet da quetegue; qataq qaica naq'en ca iueetac camayi qataq ÿanem cam chigoguet camayi ca lalamaxat 'alhua cam 'alhua mayi qanayiiitaña.

Mateo 5.5

Qataq ÿataqta machiguini qome nam sa ishit da ñi'oxonnaxaic da lquiyaqteñaxac, cha'ayi namayipi ÿaconguet qome cam 'alhua mayi ÿachaxanapeguem Ñim ÿo'otna.

Efesios 6.2-3

Nam nqataxacpi mayi chigoqo'ot co'ollaxa so Moisés, som hua'auchiguini mayi huo'o da ÿachaxanapoc, nachi 'eeta': "Huo'o naq 'enec 'anqa'en ca 'adta'a qataq aca 'adate'e, yaqto' ÿataqta 'auamachiguini qataq logodaic da 'anachaalataxac da quetalec ana 'alhua".

12 Ñim ÿo'otna, nachini ñi ÿoqta no'on lta'a 'enauac na huetalecna.

Mateo 5.45

Ñim Qadta'ai mayi neta'ague da piguem, Ñimayi icoñadelec naq'en añi nala' ca qauemaic qataq ca soxodaic, qataq da ivita da namaq na auot, qalaq talec naq'en cam no'on da lataxac qataq cam qauem da lataxac.

13 Ñim Ño'otna ivitaqteetega co'ollaxa nam nalamaxat nhuo' le'ecpi da huo'otaq ca'ai da lalaxayic, nachi damayi naueguela't da nleuaxa qataq na qauem, qataq da Ñimayi deuotaxanec na na'alhua namayipi.

Deuteronomio 11.16-17

Qalaxayi maxatchaxa qome, sa ishit da qanashiñi da qami' qaŷatenachi't, qataq sa ishit da qoquiŷa'ai Ñim Nataxala' da yaqto' qau'ayiyoto naua qal-llictelli' da qanathamñiyot ca ŷaqa'a atamnaxala'pi. Ten, qom qami' dalemataŷalo Ñim Nataxala', nachi sa ishet da namaq na auot; nachi sa ishit da ñaxat na nañiguishic, huaña nachi qami' ŷalaua't na nqouaxa yi'iyi no'on 'alhua mayi qami' ŷanema qome Ñim Nataxala'.

Levítico 26.14-17

Qalaxayi qami', da Aŷim sa qaualaqaiquet qataq da sa ishit da qau'ochi 'enauac ne'ena ŷamaxasoxonaxacpi, qataq da sa ishit da qauacoñiiguat qataq sa qaushitaxachiiguat na ŷaqataxacpi qataq na ŷamaxasoxonaxacpi qataq da sa qaualaqaiquet namayipi, qataq qaica ca 'enec qanqa'eñi da ñaŷamaxataxac, nachi Aŷim qami' ñamaxalo qome ca ncolanaxa lta'adaic, qataq na nalolaxasat mayi qanlem, qataq ca napaxa mayi ŷi'ot na ne'edaxa, qataq na'aqchi't naua na'ai'te, qataq qaica naq'en ca la'añaxac da no'ocŷaxac, qataq chochi qai'añiitegueñi qome na qa'añiguishiquii, qalaxayi na qampa'aguenxauaiipi nachina na chic ca ala namayi. Qaq Aŷim nachi qami' sataŷa'agueta qome, qataq qami' naue'c ñaq'en na qampa'aguenaxauaiipi. Qataq qami' ilatta'ape na qami' lquiŷaqa'ate, nachi huaña qaq maichi qauataiuec na'aictaxa da qaica ca qami' icaata'ape.

14 Ana 'alhua talec co'ollaxa na qauemsat souaxat na lli'itaxaloxo na shiŷaxauapi.

Génesis 3.17-19

Qataq Ñim Ño'otna 'enapega so shiŷaxaua: "Souaxat da 'am

'aualaxalec ada 'adhua, qataq qollic aso ala ada qo'ipaq mayi shiitega da sa ishit da qollic, nagui ana 'alhua hualec da sa ŷaŷamaxañi, souaxat 'am. ŷataqta huo'o da 'anque'ejnaxac da 'au'onataxan, yaqto' 'auachiguiñi ca qollic 'enauaque naua na'axa'te da 'anachaalataxac. Ana 'alhua ñaxajlec qome ana ŷotta'a't ŷaxat, qataq qollictac qome ana ala ana qo'ipaq mayi hualec na n'onaxa. ŷataqta 'anchilchaqchiguiñi da 'au'onataxaatac, yaqto' 'auachiguiñi ca qollic, chochi ivitta'a da 'avi'iguelaxaigui ana 'alhua mayi 'auachigaqaigui co'ollaq 'am qai'oxon, cha'ayi 'am 'alhua, qaq nam 'alhua 'apactoigui".

15 Ana 'alhua huo'o da nque'eenaxac souaxat na lli'itaxaloxosot na shiŷaxauapi.

Jeremías 12.4

¿Chaq laŷo' qaq vi'iiguat da lqaxaŷaxa ana 'alhua, qataq da nquictañi da la'añaxac ana huoue mayi netalec na na no'onaxa? Na shiguiŷacpi qataq na maŷopi mashi ileetac souaxat da lli'itaxaloxo nam netalec ne'ena 'alhua mayi lhuennataxa da sa 'aula'a nam ŷo'ottacpi.

Oseas 4.1-3

Ñim Nataxala' lapaxañi da ncotaxac da dataŷa'aguat nam netalecpi ne'ena 'alhua, da qami' dataŷa'agueta, qami' Israel le'ecpi. Qami' sa ishet da ŷoqta qami' eesoda qataq sa ishet da qauauochiic ca qoñiita'am qadŷai. 'Enauac na netalec ana 'alhua dalaataxan qataq decachi, datenataxan qataq saq 'en da ŷan da la'aqtac, qataq sa ishet da ipaqueelec da ŷalemaqaalec da lhuaŷaxa. Qaq 'enauaque naua pa'aiguelo huo'o da nayiloxo. ¡Qaica ca aŷim ŷauatton da aŷim Natamnaxala'! ŷoqooyi 'enauac na netalec ne'ena 'alhua nŷiitac qataq qaica ca la'añaxac, qataq nquicta'a da pal na shiguiŷacpi mayi huetalec ana 'alhua, na piguem qataq aso auaxai.

Romanos 8.19, 20b-23a

'Enauac nam lo'onatacpi Ñim Ño'otna iuatta'a qataq ŷataqta

Ita'adaic da lachitataic da Ñimayi 'enauac qomi' yachaxa'n da yataqta qomi' llalaqa Ñimayi, cha'ayi Ñim Y'i'otna maiche lhuennntaxac. Qalaxayi ana 'alhua ñaq huo'o da naquitaxac da ishit da huesoueguesop de'eda nlataguec qataq dam 'eetec da qanlaxajñi namayipi, da yaqto' ishit da nhuanaua'a cam qaica ca 'eeta'am lli'oxoyic nam llalaqpi Ñim Y'o'otna qom qaisouec. Cha'ayi sa'yajnaq da 'enauac na lo'onatacpi Ñim Y'o'otna ñaq 'eetalec nagui da 'ico' dachotta'am da nqui'ic, 'eeta'am aca 'alo da deco'otapigui'. Qaq saqnata namayipi da 'ico' dachottac, nataq'en qomi', nai'ctaxa da mashi qomi' netanguita so Saq Cha'a Na'añaxac Qui'itta som la'auaxanec da qomi' qo'yanema.

16 Ñim Y'o'otna ishet da nadalaxat da lataxac naq'en ca qanayitalec 'alhua.

Jeremías 33.10-13

Qaq Ñim Y'o'otna nataq'en a'yim 'enapega, 'eeta: "Cha'ayi qami' qoñiyapec, ne'ena nma' mashi nlachiguiñi, nachi qaica ca shiyaxaua huo'otaq shiguiyac da netalec namayi. Aja', 'eesa. So n'yecpi yi Judá mashi nlachiguiñi, qataq naua nqai'aico yi Jerusalén sa ishet da qaila'a ca shiyaxaua qataq shiguiyacpi. Qalaxayi A'yim yataqta 'eesa ñaq'en da qaltaq qay'i'iguelaxa qome da qanayinalec yi naña se'eso n'yecpi, qataq yi'iguelaxa qome da qa'ya'aqtega da lo'onaxanaxac nam nhuo' da lqopitaxanaqtaic, qataq da na'alaxac souaxat da huo'o da tonaxac qataq namaic'yaxac. Qataq nataq'en qa'ya'axa'ya qome da llo'oxonnataxanaxa cam taua'a añi yalamaqte no'onaxanaxaqui yachitauo aca lachitaxanaqte da yan da na'achic'yaxac. Qaq do'onaxaategue' qome, 'eeta': 'Shi'oxodenaq Ñim Natamnaxala' na Israel le'ecpi! ¡Shi'oxodenaq Ñim Y'o'otna mayi imauec da 'añaxaic! ¡Ñim Qanatamnaxala', Ñimayi soxodaic qaq Ñimayi sa ishet da yaxa'añi da lauochi da shinaqta!"

Joel 2.13-14, 18-20a, 21-27

¡Qavi'iguelaq'ya qome qami' Ñim Nataxala' mayi Qanatamnaxala'ai! ¡Qanlaxachiñi na huetaigui añi qadquiyaqchii,

qaq sa ishet da nachinaua naua qo'ogolli'!

Cha'ayi Ñim Nataxala', Ñimayi sa da'añigui qataq choxonnataxanaxaic, hualaxaunaxaic qataq imauec soxodaic, yataqta saq yit da lhuotta da ya'axaneguet da lhuaxanaxanaxac.

Cha'ayi sa iuenna'a da vi'iiguet da qami' iuaxaataleguete, nachi qami' namaxalo ca lchoxonnataxanaxa: qami' yanema na nañiguishic mayi qanallac na ala qataq na lataxa da yaqto' qadachitaqtaxanaqchii da qa'ya'añiyot Ñim Nataxala' mayi Qanatamnaxala'ai...

Nachi Ñim Nataxala' yachaxan da Isoxoyic souaxat na na'alhua, qataq ichoxoden na lalamaxat nhuo' le'ecpi. Nachi 'enapec:

"Ñamaxa qome namayipi ca triigo, lataxa, qataq asaiite, nachi ivita'a qome da yataqta icoma'; qataq sa ishet qome da shi'iguelaxa da sa'aqta'a na sa da'amaqtenaxanpi da qami' yi'enai'salo.

Qataq qa'yoqta qome ñaq'en da qoñiita ana shiiquioxoipi mayi chigaqa'ague da shi'u, so'odauga yi toolec 'alhua."

Yataqta Ita'adaic qome da 'adamaic'yaxac, 'am 'alhua, qataq sa ishet da 'ayi'itac, cha'ayi Ñim Nataxala' yataqta Ita'adaic qome ca yo'ot.

Sa ishet qmoe da qayi'itac, qami' shiguiyacpi mayi qami' no'onaxa le'ecpi, cha'ayi na 'auaqpi qaltaq yi'iguelaxa qome da dadala, qataq huo'o na ala ana qo'ipaqqi, qataq huo'o qome chochaq huañi ana 'iigo qataq ana 'oova.

¡Yataqta qauamaichiguiñi qome qami' mayi qoñiitalec na Sión, yataqta qantofñitapigui' qome da qaviito'ot Ñim Nataxala' mayi Qanatamnaxala'ai!

Cha'ayi Ñimayi qami' namaxalo qome ca auot qom ivita ca laloqo', cam auo'ochi mayi huaiguiilo yi no'omaxa qataq yi nauoxo, nachi yi'enaxatchigui da 'eeta'ac co'ollaxa Ñimayi.

Qataq yataqta 'onaxaic na ala na triigo qom qanqat, qataq qalota qome na lataxa qataq na 'asaiite.

"A'yim qami' shi'iguelaxatema soua vi'iyi mayi huaiguiilo co'ollaxa da deqat so qad'onataqui souaxat da chic aso shiiquioxoipi, asom 'eeta'am na allippi da huo'o na nlaxa'añi mayi qami' ñamaxalo co'ollaxa.

Qaq qami' qauqui'iitac qome, ivitta'a da qami' comadaxaiqa, qataq qavi'oxoyiñiitac Ñim Nataxala' mayi Qanatamnaxala'ai. Qaq souaxat da qoñiita, nachi a'yim so'ot nam ŷo'ot da Ita'adaic na'aalaxa. Qaq sa ishet qome da qaltaq huo'o ca lcoxo nam ŷalamaxat nhuo' le'ecpi.

Qaq huaña qome, nachi qami', Israel le'ecpi qaua'ychiñi da A'yim mayi Nataxala', qami' soota'agueta qataq nacha'yim, a'yim Qanatamnaxala'ai, nachi qaica ca lya.

¡Qaq sa ishet qome da qaltaq huo'o da lcoxo nam ŷalamaxat nhuo' le'ecpi!"

17 Qaq ŷo'ot da huo'o da lasouaxashit ca iqopitaxan da qa'yacona na chigaqaigui na 'alhua da yaqto' ŷauo'o maichi lalamaxat, cha'ayi damayi naigui da na'axat da nachaalataxac ca lya shi'axaua.

Ezequiel 34.1-7, 10

Nachi Ñim Nataxala' a'yim 'enapega, 'eeta': "Am shi'axaua, 'au'axatema qome nua i'aqtaqa na ilotague'pi na Israel, qoneta': Da l'aqtac Ñim Nataxala' 'eeta':

¡ŷataqta choxodaicolec na ilotague' na Israel le'ecpi, cha'ayi namayipi maichi nteltapeguela't! Qamaq ana ilo'oguectaxa ne'ena nataxala'pi, nachina na ŷalamaxatpi, mayi 'eeta'am aca ilo qagueta. Qami' qolliquiitac na lchi', qataq qadpoyi na laue, qataq qauualuachiitac ana qagueta mayi chaxadai, qalaxayi sa ishit da qauloyiigue anamayi. Qami' sa ishit da qautauañi ana qagueta mayi qaica ca l'añaxac, qataq sa qanatayini ana sa no'on, qataq sa qo'axachigui da huo'o ana huacac na lchi, qataq sa qa'ni'iguelaxachiuo ana daqat, qataq sa qanmichi'yaique ana isomapec, chaqdata da sa qauchi'ya'apec qataq sa qauyiñi'yapec.

Ana'ana ilo qaguetapi qaica ca ilo'ogue, nachi nlagaxattac, nachi na huauec shigui'yacpi chic. Huaña, nachi nlagaxajlec ana qasoxonaxa qataq na aviaq, qataq laguelec 'enauac ana 'alhua, qalaq qaica da huo'o ca huapegue' anamayipi da nmitaique.

Qaq ŷoqo'oyi qami' nataxala'pi, qan'axa'yaña'ichigui da

i'aqtac...: Qami' qagueta l'opi, A'yim qami' ñipa'agueneto, qataq A'yim ñi'iguelaxajla't ana ilo qagueta; qataq ñaqat da qad'onataxanaxaqui da qauloitague', yaqto' sa ishit da qami' maichi qanchilliitapeguela't, qa'yi ñica'alaxateec ana ilo qagueta, yaqto' sa ishit da qoquiito'ot da qolliquiitac."

18 Qaq ŷo'ot da huo'o da lasouaxashit da desalligui da na'añaxataxac ca lya shi'axaua, qataq da idolec da latenataxanaxac da ŷacona ca na'alhua

Proverbios 23.10-11

Sa ishit da 'anqochinaxat aca n'anaxanaqte toguishapec, qataq sa ishit da 'auotaxanec ca n'alhua ca qaicaua ca Ita'al, cha'ayi namayipi ŷataqta 'añaxaic Ñim lca'alaxaqui, Ñimayi ishit da 'am data'ya'aguet da iuejlec namayipi.

Isaías 5.8-9

¡Choxodaiqolqa qami' mayi qaushijnaxañiitega na no'ycpi, qataq qalota na qan'alhuaipi, ivitta'a da qaica ca lma' qanqashiñi na la'yi qompi, huaña, nachi ŷataqta qandoitelec da qadalamaxachi yi'iyi 'alhua! Nachi Ñim Nataxala' mayi qaica ca ŷaqalanapec'yan da l'aqtac, 'eeta': Qalota qome ne'ena no'ycpi na qanlaxajñi, nai'ctoxo' da Ita'adaicpi qataq 'onaxaicpi, qalaxayi qaica ca ishit da netaigui.

Isaías 10.1-2

¡Choxodaiqolqa qami' mayi qai'iyiitapiguiñi na nqataxacpi mayi sa ŷa'ya'amaña'i, qataq na nelnataxanaxacpi mayi sa ishit da qanalo'oguet, nda'a't da sa qan'axa'ya'axana cam qaica ca yí, qataq sa ishit da qauquelolli'yapecue' na choxodaqpi mayi ŷalamaxatpi, qataq qanhuoyi ana pa'aipi, qataq qaucachi'ŷot na saploqpi!

Miqueas 2.1-3

¡Choxodaxaso' nam huo'oi naua lchxonaxaco yi pe,
mayi ñaq queto'ot da lapaqtapiguiñi da ÿi'ot na qauemsat,
qaq da ivita yi laloqo' nachi ÿi'ot,
cha'ayi namayipi ñaq huetaigui na lhuaq da ishit da ÿi'ot damayi!
Namayipi da huo'o yi nqopita 'alhua, nachi ishit da deuotaxanec,
qataq da huo'o na nqopita noÿic, nachi decachiÿa.

Namayi ÿataqta ipataqtañi na ÿallippi,
ivida'a na llalaqpi qataq na lalamaxatpi.
ÿoqo'oyi Ñim Nataxala' da l'aqtac 'eeta':
Aÿim nataq'en huo'o da llapaqtapiguiñi huotaique da qami'
so'oteque.

Qami' ñamaxalo qome ca qanhuaxanaguiiqui,
nachi sa ishit qome da huo'o ca qoÿit,
huaña, nachi sa ishit da huo'o ca n'amaqchin da queuotapigui',
cha'ayi ÿataqta qanlaxatchiguiñi 'enauacna.

1 Reyes 21.1-3, 16-19

Qaq mashí qaÿoqteguelo co'ollaxa soua vi'iyi, qaq huo'o so
ÿale l'enaxat Nabot, lma' yi Jezreel. Qaq somayi huo'o so languishi
'oova lma' huaña se'eso qanayiuta'a. Qaq se'eso 'alhua nachi sa
qaÿapeque so lma' lta'adaic so nta'a Acab, mayi lta'a na Samaria
l'ecpi. Qaq huo'o so na'aq, nachi so Acab 'eetego' so Nabot, 'eeta':
"Aÿim 'ai'anem qome yi 'anguishi uvas lma', da yaqto' sau'o lma' na
ÿanguishicpiolec, cha'ayi yimayi sa qaÿapeque yi ima'. Qaq yimayi
naiguat qome ca ÿataqta no'on 'alhua, da yaqto' lma' ana 'anguishi
uvas. Qaq da 'auauota'a aca lashiue, nachi aÿim seshiiten acam
ÿoqta lashiue 'anqa'en".

Qalaxayi so Nabot 'eetego' so Acab, 'eeta': "Damayi no'ono'
qome da ÿataqta aÿim sa ÿashinem Ñim ÿi'otapecna da 'am sanem,
cha'ayi namayi aÿim n'onaxata'aguet co'ollaxa soua ita'al"...

Nachi so Acab co'ollaq l'axaÿaxac so Nabot da mashí qaica
ileu, nachi somayi jec da ÿacona so languishi uvas lma'. Nachi Ñim
qadaxala' qataq 'enapego' so Elfas mayi lma' yi Tisbe, 'eeta': "Sa
'anaÿaloxon qome da 'anqo'ona ñi Acab mayi lta'a yi 'alhua Israel,
mayi netaña yi Samaria. Qaq damayi nagui huetauga yi languishi

'oova lma' co'ollaxa so Nabot, da huotaique da ÿacona da ÿauo'o
lma'. Nachi 'am qonapega qome, qoneta': "Ñim Nataxala' 'am
'enapega, 'eeta': 'Cha'ayi 'am ÿataqta 'aualauat co'ollaxa so Nabot,
qataq 'auotaxanec nagui na lalamaxat, qaq yim huaña somayi
co'ollaq napitalguete na ltago'q na pioxotpi, nachiyi qome nataq'en yi
huaña da namayipi napitalguete na 'adtago'q".

19 Ñim ÿo'otna iqataxanai' cam dalaxaic 'alhua mayi qaica ca qome da qauem qataq da nhuogoxo.

Isaías 65.17-19, 23-25

Qami' qaumijñi, Aÿim qome so'ot ca dalaxaic piguem
qataq aca dalaxai 'alhua.

Qaq som hua'auteec 'enauac qaicoua'ai, sa ishit da huo'o ca
iuennatapega somayi.

Qaq ÿataqta qantofiitapigui' qataq qauamaichiguiñi qome,
souaxat de'eda so'ot,
cha'ayi Aÿim so'ot ca dalaxaic Jerusalén mayi machiguiñi, qataq
ca machiguiñi shiÿaxauapi mayi netaña camayi.

Qaq Aÿim qome ÿataqta ñitootapeguc yi Jerusalén,
qataq ñitootapeguc na ÿalamaxatpi.

Huaña, nachi sa ishit da qai'aqtega ca noinaxac
qataq ca n'alaxac, souaxat da que'ejnaxac.

Sa ishit da nalatta ñaq'en da l'onataxanaxac,
qataq na llalaqpi sa ishit da ileu, da saxanaxa da ivita ca laloqo',
cha'ayi chigoxoigui nam Ñim Nataxala' ÿanem da
lqouagaxanaqtaic,

qaq nachi 'eeta'am ne'ena llalaqpi.

Qaq namayipi da huo'otaq yaqta'a da aÿim iÿaxana,
qalaq mashí sogote da sasateguet;
da ñaq saxanaxa da ime ca l'aqtac,
qalaq sogote ñi'axaÿaxaatega.

Ca qa'alaq qataq ca qagueta llalec, caamayi nhuaata'a't da
deque'eta'pe,

ca llon, qalaq chictac na 'auaqpi, 'eeta'am ca nauegaxanaxala' huaca,

qaq na n'adaxanaq, qalaq chictac na 'alhua.
Qaq 'enuac qome na huetalec ana'ana ñaqasoxonaxa mayi
qui'itta, sa ishit da huo'o ca ŷi'ot ca sa ŷaŷamaxañi.
'Eda, da l'aqtac Ñim Nataxala'.

Isaías 66.22

Ñim Nataxala' nataq'en 'itchiguiñi naq'en da 'enapec: Qaq nachi
'eeta'am cam dalaxaic piguem qataq cam dalaxaic 'alhua mayi so'ot
qome, camayi nachi 'eetai' qome sa ishet da imeuo,
qaq nachi 'eetai' qome nataq'en da sa ishet da imeuo cam
chigoxoguet nam shiŷaxauapi qataq dam le'enaxat.

2 Pedro 3.10-13

Qalaxayi que'eca lli'iguelaxasoxoc so qadataxala' ivita qom
sa qalligueme da taŷapigui yi nhuel, 'eeta'am ca cachaxaic da
quetagui yi pe. Huaña, nachi na piguem nlaguiñi, ŷataqta qaica
ca 'en'am ca l-lamaxa. Nachi nam hueto'ot na piguem ŷavigaxat
que'eca nodec, nataq'en ana 'alhua, qataq 'enuac nam huetalec.

Qaq nagui da saŷajnaq da qanlaxajñi 'enuacna, qaq
¿táloxochiyictoxo' da sa qui'itta qanqashiñi da qanachaalataxaqui
da qoquiitague' Ñim ŷi'otna? Qaq qauachiŷa'aguet qome que'eca
na'a'q mayi lvidaxaqui da Ñim ŷi'otna da nmit 'enuacna, qataq
ŷataqta qauayiñiita'aguet qome que'eca na'a'q mayi huetoigui
da na piguem ŷavigaxat ca nodec, qataq 'enuac nam hueto'ot
namayi nlaguiñi souaxat na l'edaxa ca nodec. Qalaxayi qomi'
seuataqta'aguet ca dalaxaic piguem qataq aca dalaxai 'alhua mayi
ŷachaxanapec co'olloxochiyi Ñim ŷi'otna, cam huaña da 'enuac
qome na shiŷaxauapi no'on da lataxac qataq soxodaicpi.

Apocalipsis 21.1-4

Ime, nachi sela'a so piguem dalaxaic qataq aso 'alhua dalaxai,
cha'ayi so hua'auchiguiñi piguem qataq aso hua'auchiguiñi 'alhua
mashi imeuo. Qataq aso auaxai nataq'en mashi imeuo. Qaq aŷim
Juan sela'aguet so dalaxaic la ciudad Jerusalén. Somayi ŷataqta
qui'itta, chigaqshiguem, chigoqo'ot Ñim ŷi'otna. Mashi sogote
da 'enuac imeta, 'eeta'am da n'otaxac aca qa'añole da mashi
huotaique da huadonguet ca nauonaxaua. Nachi sa'axaŷa so

n'aqtac ŷataqta alam, chimqot na piguem, 'eeta':

"Ña 'aula'a, Ñim ŷi'otna netangui nagui na shiŷaxauapi, ŷataqta
lauodeuapi. Namayipi ŷataqta lauo' l'ecpi. Ñimayi ŷalecta'aguet na
shiŷaxauapi, qaq nachiñi Ñim lta'a mayi natamnaxala' namayipi.
Nachi Ñimayi iŷodeec 'enuaque naua lachi' namayipi. Huaña, nachi
sa ishit da ileu ca shiŷaxaua, qataq sa ishit da noŷiitac, huo'otaq
da n'alaqtapiguiñi, huo'otaq da huo'o da nqui'ic. Cha'ayi 'enuac na
seloqtaigui nagui 'enuac imeuo".